

Բարև, Լիլիթ,

Շնորհակալ եմ հրաշալի նամակիդ համար: Շատ հետաքրքիր էր

կարդալ մտքերդ: Դու շատ անկեղծ էիր, ինչը շատ կարևոր է ինձ

համար: Դու համառոտ տեղեկություն էիր տվել քո մասին և նշել, որ ցանկանում ես իմ մասին ինչ-որ բան իմանալ: Ես 20 տարեկան աղջիկ եմ, որը մեկ ուրիշ քաղաքից տեղափոխվել է մայրաքաղաք՝ սովորելու նպատակով: Ինձ թվում է՝ ես նամակ եմ ստացել մի մարդուց, որի կենսակերպը շատ նման է իմին: Ես շատ չեմ կարոտում այն քաղաքը, որտեղ ապրում էի ընտանիքիս հետ, և իրոք սիրում եմ այն քաղաքի ճարտարապետությունը, որտեղ ապրում եմ հիմա: Ես ավելի քան երջանիկ եմ համարում ինձ: Ի տարբերություն իմ շատ հասակակիցների՝ ես կարող եմ այցելել իմ ծննդավայր, երբ ցանկանամ: Որոշ մարդիկ երբեք չեն տեսել այն վայրերը, որտեղ իրենց ծնողները ժամանակին ապրել են: Ես գիտեմ, որ դուք էլ եք ծանոթ այս իրավիճակին և գուցե նման ծանոթներ ունեք: Այնուամենայնիվ, դու նշել էիր, որ հիմա զբոսաշրջություն ես ուսումնասիրում: Ինչպիսի՞ զուգադիպություն. ես էլ զբոսավար եմ: Ես ուղեկցում եմ զբոսաշրջիկներին քաղաքի կենտրոն, ինչպես նաև մերձակա տարածքներ, ինչպիսին են Գոբուստանը, Աթեշգահը: Բաքուն հրաշալի է: Հին քաղաքը, Շիրվանշահների պալատը, Մեյդանի աշտարակը և այլն: Այստեղ նաև հայկական եկեղեցի կա: Այն ավերված չէ, և մեր կառավարությունը պահպանում է այն մինչ օրս: Իմ հիմնական մասնագիտությունը բոլորովին այլ է: Ես այս գործն անում եմ որպես հոբբի: Ես սիրում եմ իմ գործը, որովհետև հաճույք եմ ստանում տարբեր երկրներից ժամանած մարդկանց հետ խոսելուց: Հավանաբար իմ աշխատանքն է օգնել, որ ես այսքան հանդուրժող լինեմ: Մենք երկուսս էլ շատ բախտավոր ենք այս առումով: Ես գտա քո ծննդավայրը Google-ում: Շատ գեղեցիկ վայր է, և հրաշալի է, որ հպարտանում ես քո հայրենիքով: Ես նույնպես տեղափոխվել եմ փոքր քաղաքից, որի անունը Գյոյչայ է: Այն գտնվում է իմ երկրի կենտրոնական հատվածում և հայտնի է իր նռներով: Այնտեղ նռան 40 տեսակ կա, որոնք հայտնի են ոչ միայն մեր, այլև՝ հարևան երկրներում: Ես նաև հարազատներ ունեմ Գաբալայից (մենք այս վայրը ադրբեջանական Շվեյցարիա ենք անվանում): Այն իմ սիրելի վայրն է՝ հատկապես ամառային արձակուրդներին: Դու կարող ես նայել լուսանկարները Google-ում, եթե ցանկանում ես ☺ :

Կարծում եմ, սա քո առաջին խաղաղության նախագիծն է: Հավանաբար դու առաջին անգամ ես կապ հաստատում որևէ Ադրբեջանցու հետ: Ես հպարտ եմ դրա համար: Թեև չեմ ձանաչում քեզ, ես կարողացա կոտրել քո որոշ կարծրատիպերը, քանի որ դու ասացիր, որ ես փոխել եմ քեզ: Իմ հերթին, սա իմ առաջին ծրագիրը չէ: Ես մասնակցել եմ նման ծրագրերի նախկինում: Ես մի քանի անգամ եղել եմ Վրաստանում խաղաղության կառուցման ծրագրերի համար և շատ ծանոթներ ունեմ Հայաստանից: Նրանցից ոմանց հետ մենք անգամ կարող ենք որոշ խնդրահարույց հարցեր քննարկել՝ առանց որևէ խնդրի, որովհետև հասկանում ենք միմյանց, որովհետև հանդուրժող ենք միմյանց հանդեպ: Հուսով եմ, մենք էլ կհանդիպենք և հնարավորություն կունենանք ձանաչելու միմյանց: Դու պատկերացնել չես կարող, թե

որքան նմանություններ ունենք մենք: Մեր մտածելակերպը, համոզմունքները, կարծրատիպերը, անգամ ԱՄՈՒՄՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ:

Հուսով եմ, որ ես ու դու կարողանալու ենք որևէ բան փոխել: Դա այնքան էլ հեշտ չի: Ես վստահ եմ, որ դու էլ ես հասկանում դա: Այնուամենայնիվ, ես կփորձեմ ինչ–որ բան փոխել, քանի որ փոքր բաները մեծ փոփոխությունների են բերում: Դժվար է, քանի որ մենք հասարակության փոքր մասն ենք, որն այսպես է մտածում: Ահա թե ինչու մենք պետք է ավելի շատ աշխատենք և չհանձնվենք: Ես գիտեմ, որ դու էլ փոփոխություններ անելու խանդավառություն ունես: Ես լավ նորություն ունեմ: Դու արդեն ինչ–որ բան փոխել ես քո հասարակության մեջ: Դու ինքդ փոխվե՞լ ես: Դա ամենամեծ քայլն է քեզ համար: Հիմա մենք պետք է ազդենք մյուսների վրա:

Դու նշել էիր, որ անհանգստանում ես եղբայրներիդ և մոտ մարդկանց համար: Հավատա՞ ինձ, ամեն տեղ է այդպես: Ոչ մեկ պատերազմ չի ուզում: Ոչ մեկ մահացածներ չի ուզում տեսնել: Ոչ մեկ չի ուզում լսել լուրեր այն մասին, որ շատ մարդիկ են մահացել: Ես եղել եմ Թարթարում (շիման գծում) վերջերս և զրույց եմ ունեցել տեղաբնակ երեխաների հետ: Նրանք ասացին, որ 2016 թ. պատերազմի ժամանակ մեկ ամիս չեն կարողացել դպրոց հաճախել: Դու չես կարող պատկերացնի նրանց դեմքերը, երբ նկարագրում էին դա: Համարյա ամեն օր նրանք կրակոցներ են լսում: Նրանք դեռ փոքր երեխաներ են, բայց արդեն ծանր կենսափորձ ունեն:

Ես կարծում եմ՝ բոլորը գիտեն, որ մենք պարզապես գործիք ենք այս պատերազմում: Մենք կարողացած կլինեինք լուծել այս հակամարտությունը, եթե այստեղ միայն երեք կողմ լիներ: Ե՛վ Հայաստանի, և՛ Ադրբեջանի համար մեծագույն խնդիր է, որ մենք սահմանակից ենք մեծ երկրների: Օրինակ, այսօր Իրանում ապրում է շուրջ 30 մլն ադրբեջանցի, այն դեպքում, որ իմ երկրում այդ թիվը 10 մլն է: Այդ մարդիկ անգամ ինքնավարություն չունեն այնտեղ: Մենք նաև անբախտ ենք, որովհետև Խորհրդային միության մաս ենք եղել: Վստահ եմ, դու էլ ես գիտակցում դա: Մյուս հետխորհրդային երկրներն էլ են առերեսվում այս նույն խնդրին: Վրաստանում, Ուկրաինայում և այլն: Ես շատ նմանություններ եմ նկատում: Օրինակ՝ Օսիան և Աջարիան ողջ Վրաստանի 18 տոկոսն են, ինչպես Լեռնային Ղարաբաղը և հարակից շրջանները Ադրբեջանում: Դոմբասում պատերազմ է եղել ապրիլին, և մենք էլ ենք ապրիլին պատերազմել:

Սա մեծ խնդիր չէ, եթե մենք գլոբալ նայենք: Մենք կարող ենք լուծում գտնել: Հազարավոր իրավիճակներ կան աշխարհում, երբ մարդիկ կարողացել են նման հակամարտություններ հարթել:

Գուցե դու լսել ես Ֆինլանդիայում գտնվող Ալանդ կղզու մասին: Նրանք նույնպես նման խնդիր են ունեցել 1917թ.: Դու գիտե՞ս, նրանք այդ հակամարտությունը լուծել են 4 տարում: Կարո՞ղ ես երևակայել: Մենք տառապում ենք դրա համար արդեն 30 տարի: Խաղաղությունն իրոք հնարավոր է: Մենք կարող ենք անել դա: Ես խորհուրդ եմ տալիս քեզ ուսումնասիրել Ալանդի դեպքը: Դա ճիշտ նույն դեպքն է, ինչ Լեռնային Ղարաբաղին: Նրանք լուծել են այս խնդիրը: Այսօր Ալանդ կղզու տեղաբնակները ամբողջ Ֆինլանդիայի ամենահարուստ մարդիկ են: Հիմա նրանք երջանիկ են: Այս տարածքը տարեկան միլիոնավոր զբոսաշրջիկների է գրավում և խաղաղ ու ապահով

վայր է բոլորի համար: Ես կարող եմ շատ օրինակներ բերել, որտեղ երկրները թշնամիներ են եղել, բայց այսօր սերտ գործընկերներ են:

Հիմա գիշերը 2:43 է, և ես քեզ գրում եմ այս նամակը դաշնամուրային երաժշտության ներքո: Ես սիրում եմ գրելիս առանց բառերի երաժշտություն լսել: Նման երգերը բառեր չեն պարունակում, բայց շատ բան են ասում: Նրանք մեզ շատ բաներ են հիշեցնում: Նրանք ստիպում են մեզ լռել կամ դարձնում են ագրեսիվ: Օրինակ, երգերը կարող են օգտագործվել մարդկանց թշնամի դարձնելու համար. մեր դեպքում Սարի գելինը (Սարի աղջիկը): Ինչո՞ւ մարդիկ պարզապես չեն լսում այս երգն ու շարունակում իրենց կյանքը՝ վիճելու փոխարեն: Ինչո՞ւ ենք մենք ապացուցում ինչ–որ մեկին, թե ով է այդ երգի տերը: Ես նաև խորհուրդ եմ տալիս քեզ նամակս կարդալ քո սիրած երգի ներքո ☺:

Ինչպես դու էիր նշել, ես էլ եմ հոգնել տխուր լուրեր լսելուց: Մենք կարող ենք շատ ուժեղ կովկասյան երկրներ լինել, քանի որ դրա համար շատ հնարավորություններ կան: Կովկասը շատ հարուստ է բնական ռեսուրսներով, և եթե մենք պատերազմի մեջ չլինեինք, չեմ կարող պատկերացնել, թե որքան ուժեղ կլինեինք: Մենք կարող ենք շատ այլընտրանքներ ստեղծել ապագա սերունդների համար, մեր ապագայի համար և մեր երկրների ապագայի համար: Ինձ համար մարդկային կյանքերը կարևոր են: Մենք պետք է մտածենք ապագա սերունդների համար: Ես կարեկցում եմ հարազատներ կորցրած մարդկանց և հասկանում նրանց դժվարությունները: Հենց այդ պատճառով մենք պետք է դադարեցնենք թշնամանքը: Ինչպես դու էիր գրել, մենք շատ ուժեղ ենք և կարող ենք հաղթահարել այս դժվարությունները: Մենք առավել ուժեղ ենք միասին:

Սիրով,

Զուլֆիյա

Հ.Գ. Նամակս գրել եմ անգլերեն, որպեսզի քեզ հասանելի լինի նամակիս բնօրինակը: Գուցե դու ցանկանաս կարդալ այն առանց թարգմանության: ☺